

Číselník MKN-10-CZ (česká verze 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí)

VERZE 2025-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Miroslav Zvolský ¹ , Linda Medková ¹ , Šárka Daňková ¹ , Michaela Jochcová ¹ , Michal Vičar ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	-
Datum vytvoření dokumentu:	22.08.2025
Datum poslední aktualizace:	22.08.2025
Datum vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů ÚZIS:	03.09.2025
Datum schválení poradou vedení ÚZIS:	05.09.2025
Typ výstupu:	Otevřená data
ID výstupu:	OIS-12-03
Klíčová slova:	MKN-10, Mezinárodní klasifikace nemocí, číselník, diagnóza, NZIS, Národní zdravotnický informační systém
EuroVoc:	státní zdravotní služba, nomenklatura, klasifikace, kódování, nemoc
Citace:	Zvolský M., Medková L., Daňková Š., Jochcová M., Vičar M., Komenda M., Dušek L. Číselník MKN-10-CZ (česká verze 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí). <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2025 [cit. 2025-09-22]. Dostupné z: http://www.nzip.cz/data/2479-ciselnik-mkn-10-cz- otevrena-data . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	http://www.nzip.cz/data/2479-ciselnik-mkn-10-cz- otevrena-data
Kontakt:	analzy@uzis.cz

1 Popis datové sady

1.1 Primární cíl

Cílem číselníku je usnadnit uživateli práci s datovými sadami obsahujícími kódy 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí.

1.2 Základní informace

Číselník položek české verze 10. revize Mezinárodní klasifikace nemocí (MKN-10) obsahuje názvy kódů MKN-10 popisující diagnózu, stav nebo okolnost související se zdravotním stavem. MKN-10 je široce používaný standard kódování klinické informace a používá se v České republice i většině zemí světa v mnoha centrálních sběrech dat jak o morbiditě (například vykazování zdravotní péče zdravotním pojišťovnám, vykazování do zdravotních registrů Národního zdravotnického informačního systému NZIS), tak mortalitě (informační systém List o prohlídce zemřelého) populace.

MKN-10 je vytvořena, spravována a garantována [Světovou zdravotnickou organizací \(WHO\)](#). Českou podobu MKN-10 na základě smlouvy s WHO a statutu spolupracujícího centra WHO pro klasifikace spravuje Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, Národní centrum pro medicínské nomenklatury a klasifikace. Pro potřeby použití v České republice jsou ve shodě s národními modifikacemi v jiných státech (například Německo, Spojené státy americké, Kanada, Skandinávie, Austrálie, Slovensko a další) provedeny úpravy (MKN-10-CZ) spočívající v doplnění podrobného rozpadu některých položek (příkladem je rozpad akutního selhání ledvin dle stádia AKI) a doplnění nových položek v kapitole Kódy pro speciální účely (například položky pro Závažnost deficitu u cévní mozkové příhody dle NIHSS).

Podrobné informace, rozsah a kompletní obsah Tabelární části české verze MKN-10 je k dispozici na adrese <https://mkn10.uzis.cz/>.

Datové sady využívající tento číselník mají v podrobném technickém popisu uveden odkaz na číselník. Zároveň je v metadatech, v sekci popis datové sady uveden atribut *Využívané číselníky*, který taktéž na číselník odkazuje.

V datových sadách, které lze otevřít v Excelu (přibližně do 1 milionu řádků), necháváme uvedené i textové hodnoty, aby s daty mohl snadno pracovat i méně zkušený uživatel. V objemnějších datových sadách (více než 1 milion řádků) uvádíme pouze kódy, abychom nenavyšovali velikost datové sady.

1.3 Interpretace, informační hodnota a případné limity

Číselník zahrnuje přehled položek MKN-10 v otevřených datových sadách NZIS.

Kód (sloupec „kod“) číselníkové položky MKN-10 odpovídá kódovému schématu originálu a je tvořen ze tří částí.

1. První část kódu je tvořena písmenem a řadí položku do kapitoly MKN-10. Příklad: Pokud začíná kód písmeny A nebo B, řadí položku do kapitoly „I. Některé infekční a parazitární nemoci“. V některých případech řadí položku do kapitoly až kombinace s rozsahem čísel na druhé a třetí pozici. Příklad: Písmenem H začínají kódy jak kapitoly „VII. Nemoci oka a očních adnex“ (rozsah H00-H59), tak „VIII. Nemoci ucha a bradavkového výběžku“ (rozsah H60-H95); Kód H611 tedy patří do kapitoly VIII.

2. Druhou část kód tvoří dvě číslice, které s prvním písmenem tvoří kategorii třímístného kódu. Některé systémy nebo agregované analytické výstupy pracují s kódy MKN-10 pouze na této úrovni a nejdou do větší podrobnosti.
3. Třetí část kódu je podle kódovacích schématu oddělená tečkou. Tečka ale není součástí kódu, který se běžně zadává v systémech v České republice (zavedené historické řešení z 90. let 20. století s úsporou jednoho místa kódu). Kód včetně tečky je v číselníku pro úplnost uveden ve sloupci „kod_tecka“. Třetí část kódu tedy obsahuje maximálně dvě číslice dalšího rozpadu třímístné kategorie. Některé položky mají pouze tři místa kódu, některé se rozpadají na čtyři místa kódu, některé na pět míst.

1.4 Příklady použití

Číselník může být použit v kombinaci s datovou sadou, která obsahuje dané číselníkové hodnoty. Využití této kombinace číselníku a datové sady usnadní zpracování vybrané datové sady.

1.5 Ochrana osobních údajů

Datová sada je připravována v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16. Číselník neobsahuje údaje jednotlivých osob nebo případů poskytování zdravotních služeb.

1.6 Klíčová slova

MKN-10, Mezinárodní klasifikace nemocí, číselník, diagnóza, NZIS, Národní zdravotnický informační systém

1.7 Klasifikace dle EuroVoc

státní zdravotní služba, nomenklatura, klasifikace, kódování, nemoc

2 Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: roční
- Formát datové sady: csv
- Počet záznamů: 39 137
- Počet popisných atributů: 12
- Velikost: 13,3 MB

3 Zdroj dat

Zdrojem dat je publikace Mezinárodní klasifikace nemocí, 10. revize ve znění poslední aktualizace k 1. 1. 2025.

Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR. *MKN-10: Mezinárodní klasifikace nemocí a přidružených zdravotních problémů: desátá revize. Tabelární část. Aktualizované vydání k 1. 1. 2025.* Praha: ÚZIS ČR; 2019, 2024 [citováno 2025-08-22]. Dostupné z: <https://www.uzis.cz/mkn-10>

4 Agregace a transformace dat

Bez agregace a transformace

5 Atributy datové sady

1. **IRI číselníku**
 - Název parametru: ciselnik
 - Datový typ: anyURI
 - Popis parametru: Identifikace číselníku v podobě jeho IRI (Internationalized Resource Identifier)
2. **Kód číselníku**
 - Název parametru: ciselnik_kod
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: Kód číselníku v rámci sady číselníků NZIS, nejedná se o globálně jednoznačnou identifikaci číselníku
3. **Název číselníku**
 - Název parametru: ciselnik_nazev
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: Název číselníku
4. **IRI položky**
 - Název parametru: kod_IRI
 - Datový typ: anyURI
 - Popis parametru: Identifikace číselníkové položky MKN-10 v podobě jejího IRI; většina IRI položek tohoto číselníku je identická s adresami kódovaných položek MKN-10 dle portálu <https://mkn10.uzis.cz/> a umožňuje získání podrobných informací na tomto portálu. Výjimku tvoří kódy, jejichž definici klasifikace MKN-10 obsahuje, ale nejsou v ní vyjmenovány v podrobném členění (příkladem je kapitola Vnější příčiny nemoci a úmrtnosti a rozdělení položek kódem místa události a činnosti-aktivity na čtvrtém, resp. pátém místě kódu).
5. **Kód položky**
 - Název parametru: kod
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: Unikátní kód číselníkové položky MKN-10
6. **Kód položky s tečkou**
 - Název parametru: kod_tecka
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: Unikátní kód číselníkové položky MKN-10 včetně tečky, vhodné pro zobrazení nebo tiskový výstup, mezinárodně srozumitelný formát kódu
7. **Název kategorie (kódované položky) MKN-10**
 - Název parametru: nazev
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: Název kategorie (kódované položky) MKN-10 plný, délka není omezena
8. **Rozsah kódů kapitoly MKN-10**
 - Název parametru: kod_kapitola_rozsah

- Datový typ: string
 - Popis parametru: Rozsah třímístných kategorií kódů MKN-10, které spadají do stejné kapitoly
- 9. Kód kapitoly MKN-10**
- Název parametru: kod_kapitola_cislo
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: Římské pořadové číslo kapitoly MKN-10
- 10. Název kapitoly MKN-10**
- Název parametru: nazev_kapitola
 - Datový typ: string
 - Popis parametru: Název kapitoly MKN-10, pod kterou daná položka MKN-10 spadá
- 11. Zahájení platnosti položky MKN-10**
- Název parametru: platnost_od
 - Datový typ: date
 - Popis parametru: Datum zahájení platnosti položky MKN-10.
- 12. Ukončení platnosti položky MKN-10**
- Název parametru: platnost_do
 - Datový typ: date
- Popis parametru: Datum ukončení platnosti položky MKN-10. Pokud je hodnota prázdná, je položka stále platná.